

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. június 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan elkövetett szolgálati tekintély megsértésének vétsége miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. október 4. napján kihirdetett 42(II.)Kb.841/2015. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben a szolgálati feladat alóli kibúvás vétsége [Btk. 439. § (1) bekezdés] miatt folyamatban lévő büntetőeljárást megszünteti.

A halmazati büntetésre való utalást mellőzi.

A vádlottat 68.720,- (hatvannyolcezer-hétszázhusz) forint büntügyi költség megfizetésére kötelezi, míg a fennmaradó 200.000,- (kettőszázezer) forint büntügyi költséget az állam viseli.

Egyekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, melyet a katonai ügyész a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. október 04. napján kihirdetett 42(II.)Kb.841/2015. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki szolgálati feladat alóli kibúvás vétségében (Btk. 439. § (1) bekezdés) és folytatólagosan elkövetett szolgálati tekintély megsértésének vétségében (Btk. 447. § (1) bekezdés a) pont), ezért - halmazati, egyben önálló katonai büntetésül - lefokozásra ítélte. A vádlottat kötelezte az eljárás során felmerült 268.720,- Ft büntügyi költség viselésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a nyilatkozattételre fenntartott három napon belül a vádlott javára, téves minősítés miatt, míg a vádlott felmentés érdekében jelentett be fellebbezést. A katonai ügyész csatolta fellebbezése írásbeli indokolását. Ebben kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács a minősítés vonatkozásában képviselt téves álláspontja miatt jutott arra a helytelen következtetésre, hogy a vádlott más bűncselekményben, szolgálati feladat alóli kibúvás vétségében is bűnös, holott e bűncselekmény törvényi tényállási elemeit sem a vád, sem az ítéleti tényállás nem tartalmazza. Hivatkozott arra, hogy a vádlottat a háziorvosa betegállományba vette, ezzel a szolgálat

ellátására alkalmatlannak nyilvánította, a szolgálati feladat alóli kibúvás vétségét nem valósította meg. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet változtassa meg és a szolgálati feladat alóli kibúvás vétségében a bűnösség kimondását mellőzze.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1063/2016/1. számú átiratában a katonai ügyész fellebbezését pontosítással tartotta fenn. Kiemelte, hogy az elsőbíróság perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, mérlegeléssel megállapított tényállása felülbírálatra alkalmas, indoklási kötelezettségének is kellő terjedelemben eleget tett. Az elsőfokú katonai tanács okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette annak függelemsértő katonai vétségét. Álláspontja szerint azonban anyagi jogszabályt sértően tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a megállapított ítéleti tényállás alapján a vádlott bűnösségét szolgálati feladat alóli kibúvás vétségében is megállapította. Rámutatott arra, hogy a vádlott háziorvosi vizsgálata szükségességét a csapatorvos részéről állító szóbeli jelentése előjárójának valótlan tartalmú volt, amely azonban a külkórházi őrzés megvalósítására szolgáló vezényelt szolgálatra nézve jelentős hátrány veszélyével nem járt. A vádlott okirattal igazoltan 2014. október 02-án betegállományba került, így külkórházi őrzési feladatait nem láthatta el. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet változtassa meg és a vádlottat - mivel cselekménye nem bűncselekmény, hanem fegyelemsértés - a szolgálati feladat alóli kibúvás vétsége alól mentse fel, a katonai büntetés halmazati jellegére utalást mellőzze, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott a saját védelmében és az utolsó szó jogán fenntartotta felmentésre irányuló fellebbezését, azt indokolni nem kívánta. Hangsúlyozta a tanúk tárgyaláson elmaradt kihallgatásának fontosságát. Az elsőfokú eljárásban általa elmondottakat ugyancsak fenntartotta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlott és az ügyész által bejelentett fellebbezések folytán az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált. A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta.

Az elsőfokú katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. A vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, érdemi védekezést terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság védekezésének leellenőrzésére kihallgatta a tanúkat, a sértettet. Nem tévedett, amikor a Be. 296. § (2) bekezdés a) pontja alapján az 1.sz. tanú vallomását felolvasással tette a bizonyítás részévé. Nem tévedett akkor sem, amikor igazságügyi elmeorvos és pszichológus szakértői véleményt szerzett be, és azt ismertette az egyéb releváns okirati bizonyítékokkal együtt. Az eljáró katonai tanács ítélete 3. oldalának harmadik bekezdésétől a 14. oldaláig meggyőző indokát adta annak, hogy az aggálytalannak talált tanúvallomásokkal szemben miért nem fogadta el a vádlott védekezését. Mindezek alapján marasztaló ítéleti tényállást állapított meg ítélete 1. oldal utolsó bekezdésétől a 3. oldal második bekezdéséig, rögzítve az egyesített igazságügyi elmeorvos és pszichológus szakértői véleményt is. Az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A vádlott a másodfokú nyilvános ülésen bizonyítási indítványt terjesztett elő. A fellebbviteli bíróság a 1.sz. tanú kihallgatására vonatkozó indítványt elutasította, miután a tanú vallomása és jelentése az eljárás során ismertetésre került, a tárgyalásra való áttérés, a tanú idézése és kihallgatása az eljárás szükségtelen elhúzódását eredményezné.

Az ügyészi fellebbezés az alábbiak szerint alapos. A vádlott teljes körű felmentésre irányuló fellebbezése pedig alaptalan.

A Központi Nyomozó Főügyészség Budapesti Regionális Osztálya a 2.Nyom.2158/2014. számú vádiratában a vádlottat a Btk.447.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző folytatólagosan elkövetett szolgálati tekintély megsértésének vétségével vádolta. A tárgyaláson eljáró ügyész a vádat e katonai vétség vonatkozásában tartotta fenn, és kérte a vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabását, valamint a soron következő rendfokozatba előlépésre előírt várakozási idő meghosszabbítását.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére a függelemsértő katonai bűncselekmény tekintetében, és helyesen minősítette azt folytatólagosan elkövetettnek is. A történeti tényállásban írt azon magatartásával, hogy előljáróját más katona előtt senkinek nevezte, illetve erdélyi születéséről tudva azt mondta neki, hogy menjen vissza Romániába, arra a cigánytelepre, megvalósította a Btk.447.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző folytatólagosan elkövetett szolgálati tekintély megsértésének vétségét. A fellebbviteli bíróság az elsőfokú katonai tanács e körben kifejtett jogi indokolásával egyetért.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott. Megállapítható továbbá, hogy az elsőfokú katonai tanács a szükséges és elégséges bizonyítási eljárás lefolytatását követően a logika szabályainak megfelelően értékelte az egyes bizonyítékokat, és megfelelő terjedelemben indokolta az álláspontját. Ezért a vádlottnak a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a felmentésre irányuló fellebbezése a Be. 351. § (1) bekezdése és a Be. 352. § (3) bekezdése alapján eredményre nem vezethetett.

Ugyanakkor anyagi jogszabályt sértően tévedett a katonai tanács, amikor a vádlott bűnösségét a Btk.439.§ (1) bekezdésébe ütköző szolgálati feladat alóli kibúvás vétségében is megállapította. E bűncselekményt az követi el, aki fontos szolgálati feladat alól megtevesztéssel vagy távolmaradással kivonja, vagy annak teljesítésére képtelenné teszi magát. A rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján a vádlott szolgálatellátására való alkalmatlansága igazolást nyert, terhére nem állapítható meg a szolgálati feladat alóli kibúvás vétsége. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átirata 2. oldal negyedik bekezdésében kifejtett ügyészi álláspontot tehát a fellebbviteli bíróság osztja azzal, hogy nem felmentésnek vagy a bűnösség kimondása mellőzésének van helye, hanem az eljárás megszüntetésének.

A Be. 2.§-a rendelkezik arról, hogy a bíróság eljárásának alapja a törvényes vád. A Be. 373.§ (1) bekezdés I.c. pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését eredményezi, ha az elsőfokú bíróság törvényes vád hiányában járt el. A törvényes vád hiánya megállapítható akkor is, ha az elsőfokú bíróság olyan bűncselekményben állapította meg a vádlott bűnösségét, amelyet a vád nem tartalmazott és emiatt az elsőfokú bíróság a vádon túlterjeszkedett. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a vádlottal szemben szolgálati feladat alóli kibúvás vétsége miatt folytatott büntetőeljárást megszüntette, és a halmazati büntetésre való utalást mellőzte. Ugyanakkor hatályon kívül helyezésről nem kellett rendelkeznie, mert a vádlott büntetőjogi felelőssége a terhére rótt másik bűncselekményben megállapítható.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. További enyhítő körülmény az időmúlás. Nem tévedett a törvényszék katonai tanácsa, amikor a vádlottal szemben önálló büntetésként a Btk. 137.§-a szerint lefokozás katonai büntetést alkalmazott. Ezt indokolták az elkövetés körülményei, a vádlott parancsnoki jellemzése és az a tény, hogy a vádlott a korábbi elítélésére figyelemmel kriminológiai értelemben bűnismétlő, és a korábbi büntetése nem érte el a célját.

A másodfokú katonai tanács ugyanakkor a bűncselekmény súlyához képest aránytalanul nagy bűnügyi költség egy részének megfizetése alól a Be. 338.§ (4) bekezdése alapján a vádlottat mentesítette, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a körben is megváltoztatva a vádlottat 68.720,- Ft bűnügyi költség megfizetésére kötelezte és megállapította, hogy a fennmaradó 200.000,- Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete ellen a Be.386.§ (1) bekezdés c.) pontja alapján fellebbezésnek van helye.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. június 7.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

. Szabó Éva hb. alezredes sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással 2017. június 20. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. június 20.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül:

Iván Erika
bírósági ügyintéző